

Bijlage ledenbrief Omgevingswet

Deze bijlage geeft u de laatste stand van zaken rondom de Omgevingswet en is het vervolg op de eerdere brieven, waarvan wij u de laatste in [april](#) dit jaar hebben gestuurd.

U wordt in deze bijlage bijgepraat over:

1. Implementatie ondersteuning
2. De (verander)opgave
3. Wetgevingsproces
4. Kerninstrumenten
5. Dienstverlening, vergunningen en processen
6. Digitaal Stelsel Omgevingswet
7. Tot slot – wat houdt u nu bezig

1. Implementatieondersteuning

De inwerkingtreding van de Omgevingswet komt dichterbij. Het Omgevingsweteam van de VNG gaat zich daarom steeds meer focussen op het ondersteunen van de implementatie bij gemeenten en uitvoeringsorganisaties. Onze implementatiestrategie richt zich op de bestaande regionale samenwerkingsverbanden tussen gemeenten en ketenpartners als aanvliegroute voor de ondersteuning.

Try-outs in de regio

Begin 2019 is vanuit het programma Aan de slag gestart met regionale Try-outs. Het programma Aan de slag en VNG hebben de deelnemende regio's – passend bij het vraagstuk – ondersteuning geboden zoals procesondersteuning, specifieke inhoudelijke ondersteuning, hulp bij het toepasbaar maken van (juridische) regels, hulp bij ketensamenwerking bij vergunningverlening en praktische hulp bij het aansluiten op en gebruiken van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV). In de drie regio's Flevoland, Metropoolregio Zuid-Holland en IJsselland heeft meer intensieve ondersteuning plaatsgevonden. De 14 overige regio's die zich hadden aangemeld, kregen ondersteuning op specifieke vragen. De Try-outs zijn inmiddels afgerond. Meer informatie is [hier](#) te vinden.

Ondersteuning in de regio

Een gezamenlijk team van negen Regionale Implementatie Coaches Omgevingswet (RIO's) is onlangs van start gegaan. RIO's opereren vanuit bestaande structuren en de behoefte in de regio. Ze helpen gemeenten en uitvoeringsorganisatie op weg. Het overzicht '[Minimale acties Omgevingswet](#)' is daarbij de leidraad. Dit is wat gemeenten minimaal gedaan moeten hebben voor de inwerkingtreding van de wet. Binnenkort worden gemeenten geïnformeerd over de RIO's. Wilt u nu al contact met uw RIO, stuur dan een email naar omgevingswet@vng.nl.

Overzicht van producten en diensten

De afgelopen jaren heeft de VNG een groot aantal nuttige producten en diensten opgeleverd voor gemeenten. Deze helpen de verschillende disciplines, van raadsleden tot juristen en ICT'ers, bij het invoeren van de Omgevingswet. De producten en diensten zijn gebundeld in een [product-diensten catalogus](#), waar ze onder andere op onderwerp en doelgroep gevonden kunnen worden.

2. De (verander)opgave

Spiekbriefjes

In de Omgevingswet zitten voor gemeenten verplichtingen en keuzemogelijkheden. Het gaat dan om algemene en locatie gebonden verplichtingen en algemene keuzemogelijkheden of beleidsvrijheid. Voor de vier gemeentelijke kerninstrumenten zijn keuzes en verplichtingen op een rijtje gezet in zogenaamde spiekbriefjes: de [omgevingsvisie](#), het [omgevingsplan](#), het [programma](#) en de [omgevingsvergunning](#).

Werkwijze Structurele Effecten

Een aantal van de keuzes uit de spiekbriefjes komt terug in de [Werkwijze Structurele Effecten](#). In intensieve sessies kan de gemeente inzicht krijgen in de structurele organisatorische (interne), maatschappelijke (externe) en bestuurlijke effecten van keuzes. Hiervoor zijn keuze- en effectenschema's en een tool ontwikkeld. De werkwijze is vanaf nu beschikbaar.

Financieel Dialoogmodel Invoeringskosten

De Omgevingswet gaat op veel plekken in de organisatie invloed hebben. Het [Financieel Dialoogmodel](#) biedt inzicht in de mogelijke kosten van de invoering van de Omgevingswet en laat ook zien op welke plekken in de gemeentelijke organisatie de Omgevingswet invloed gaat hebben. In 2019 heeft het model een update gehad waardoor aannames aangepast kunnen worden op de lokale situatie en er een onderscheid gemaakt kan worden tussen netto- en bruto invoeringskosten.

Participatie

De regels rondom participatie gaan onder de Omgevingswet veranderen. Dat vraagt van gemeenten om na te denken over hun participatiebeleid. Op dit moment wordt in samenwerking met de programmadirectie Eenvoudig Beter van het ministerie van Binnenlandse Zaken gewerkt aan een wegwijzer Participatie bij de vergunningprocedure. Deze wegwijzer komt deze maand beschikbaar. Daarnaast is er een uitgebreide [presentatie](#) beschikbaar. Hierin wordt vanuit het wettelijk kader beschreven wat de impact is voor gemeenten. Tot slot is er door de verenging het thema [dilemmalogica](#) in relatie tot de Omgevingswet uitgewerkt. Dilemmalogica biedt een kader voor het omgaan met botsende democratische waarden.

Raad

In 2019 zijn gemeenteraden intensief geïnformeerd. Vanuit de vereniging hebben we dit jaar zestig gemeenteraden of gemeenteraadsbijeenkomsten bezocht en daarmee ruim 1200 raadsleden bereikt. Hoewel een groot aantal zich meer of minder intensief voorbereidt op de komst van de Omgevingswet, zien we ook raden die nu pas hun eerste stappen zetten. Door de verkiezingen in 2018 is er weer de helft van het aantal raadsleden nieuw en moet vanaf de basis worden geïnvesteerd in kennis en positionering. De behoefte aan ondersteuning blijft onverminderd aanwezig. Dat is een goed teken omdat de gemeenteraad een belangrijke rol heeft bij het bepalen van de ambitie en het opstellen van de uitgangspunten voor de invoering van de Omgevingswet.

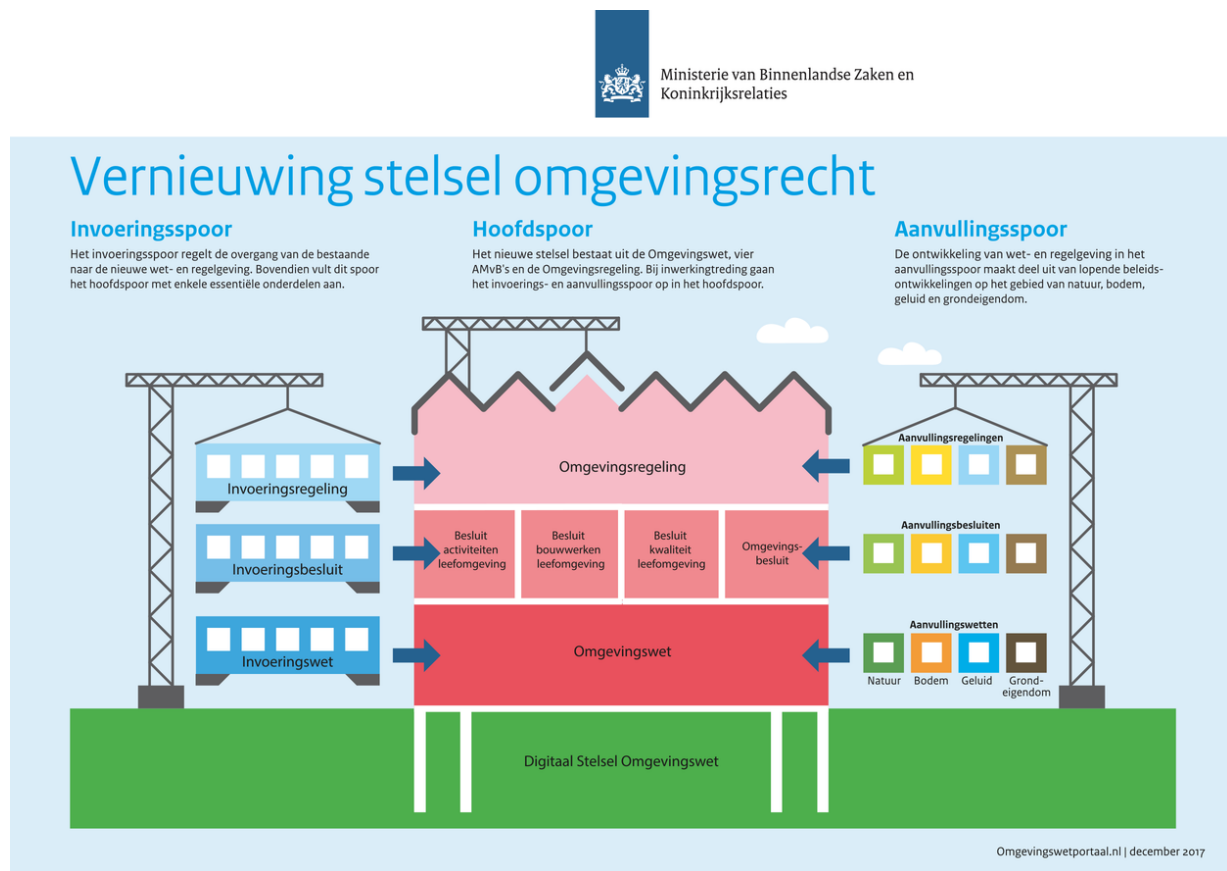
Gemeenteraden besteden vanuit hun kaderstellende focus veel aandacht aan de omgevingsvisie. Dat is een belangrijk richtinggevend document. Daarnaast benadrukken we als VNG dat de Omgevingswet integraal moet worden benaderd. Het omgevingsplan is bijvoorbeeld de ruimtelijke vertaling van de visie. Het digitaal stelsel geeft vorm aan de visie op dienstverlening. En participatie is van belang bij alle

aspecten van de invoering van de wet. De betrokkenheid van de raad stopt met andere woorden niet bij de Omgevingsvisie.

Voor gemeenteraden maken we [handreikingen en raadgevers](#). Onder meer over [participatie](#), een onderwerp dat leeft en waar veel onduidelijkheden over bestaan. Daarnaast proberen we raden te inspireren met voorbeelden van andere gemeenten of aan het denken te zetten onder meer met artikelen en blogs.

3. Wetgevingsproces

Het wetgevingsproces bevindt zich inmiddels in een afrondende fase, zowel in de Tweede als in de Eerste Kamer. Aan de hand van het overzicht van het stelsel geven wij u hier een overzicht van de stand van zaken van het hele stelsel.

Het hoofdspoor

- *Omgevingswet*
De Omgevingswet zelf is in het voorjaar van 2016 gepubliceerd in het [Staatsblad](#).
- *AMvB's*

De vier AMvB's van de Omgevingswet zijn op 31 augustus 2018 gepubliceerd in het Staatsblad.

Het gaat om het [Omgevingsbesluit](#), het [Besluit kwaliteit leefomgeving](#), het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) en het [Besluit bouwwerken leefomgeving](#).

- *Omgevingsregeling*

De Omgevingsregeling is het sluitstuk van het hoofdspoor en bevat 75 bestaande regelingen. De [consultatie](#) liep dit voorjaar. Na verwerking van de consultatiereacties wordt de omgevingsregeling ter notificatie in Brussel voorgelegd en vervolgens gepubliceerd.

Het aanvullingsspoor

- *Aanvullingswetten*

De aanvullingswet Grondeigendom is op 18 oktober door de Tweede Kamer aangenomen. Daardoor liggen nu alle aanvullingswetten ter behandeling bij de Eerste Kamer. Voor het aanvullingsspoor Grondeigendom heeft de Eerste Kamer toegezegd deze voor maart 2020 te behandelen. Volgens het huidige tijdspad worden overige aanvullingssporen Natuur, Bodem en Geluid voor het kerstreces behandeld.

- *Aanvullingsbesluiten*

De aanvullingsbesluiten zijn ter voorhang aan de Tweede en Eerste Kamer aangeboden.

- *Aanvullingsregelingen*

De aanvullingsregelingen gaan begin 2020 in consultatie.

Invoeringsspoor

- *Invoeringswet en invoeringsbesluit*

Volgens het huidige tijdspad behandelt de Eerste Kamer voor het kerstreces de Invoeringswet in samenhang met het Invoeringsbesluit. Het Invoeringsbesluit wijzigt de 4 AMvB's het Omgevingsbesluit, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Besluit activiteiten leefomgeving. Ook vult het Invoeringsbesluit de AMvB's aan, regelt het overgangsrecht en bevat de bruidsschat.

- *Invoeringsregeling*

De consultatie van de invoeringsregeling start op 6 december.

Na de voorhang van alle Aanvullingsbesluiten en het Invoeringsbesluit zullen deze voor advies naar de Raad van State worden gestuurd.

De Eerste Kamer heeft aangegeven dat zij de Aanvullingswetten, de Aanvullingsbesluiten, de Invoeringswet en het Invoeringsbesluit zo veel mogelijk in samenhang willen behandelen. Het doel is om dit rond het Kerstreces af te handelen of uiterlijk in maart 2020.

4. Kerninstrumenten

Omgevingsvisie

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

In juni heeft de minister van Binnenlandse Zaken het ontwerp van de NOVI gepresenteerd. Daarin staan de grote uitdagingen voor Nederland zoveel mogelijk in samenhang beschreven. Het betreft ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie, duurzaam economisch groeipotentieel, sterke en gezonde steden en regio's en toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied. Met de NOVI presenteert het Rijk sinds lange tijd weer een langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving en geeft ze

richting aan de toekomst van Nederland. De VNG is daar blij mee. Wij herkennen de opgaven en waarderen de ambitie. Tegelijkertijd is het noodzakelijk dat het Rijk de gemeenten in positie brengt, verleidt, ondersteunt en ontzorgt om de ambities waar te maken. Gemeenten staan immers aan de lat voor de uitvoering en het tastbare resultaat. Op dit moment verwerkt het Rijk de zienswijzen op het ontwerp en werkt ze aan een uitvoeringsagenda. De VNG verkent tevens de mogelijkheid om met BZK, het IPO en de Unie van Waterschappen samenwerkingsafspraken ten aanzien van de NOVI te maken. De verwachting is dat de definitieve NOVI in het voorjaar van 2020 wordt vastgesteld.

Praktijkproef Omgevingsvisie – Integraal afwegingskader (MER en SDG's)

In de Praktijkproef Afwegingskader Omgevingsvisie wordt met een aantal gemeenten gewerkt aan een afwegingskader voor de gemeentelijke omgevingsvisie. Daarbij is het doel om tot nuttige inzichten te komen over de wijze waarop een integrale afweging over de fysieke leefomgeving kan worden gemaakt. In het eerste deel van de Praktijkproef is onderzocht in hoeverre de Sustainable Development Goals (SDG's) van de VN gebruikt kunnen worden als kader voor de afweging in de omgevingsvisie. In het tweede deel van de praktijkproef, dat recent is gestart, wordt gewerkt aan een afwegingskader aan de hand van de methode waarop een milieueffectrapport (MER) wordt opgesteld. De handreiking over het eerste deel verwachten we in december.

Omgevingsplan

Het is van belang om te starten met het voorbereiden van het omgevingsplan en om te gaan oefenen. De VNG ontwikkelt een aantal tools om gemeenten hierin te ondersteunen.

Staalkaarten

Een [staalkaart](#) is een voorbeeld van een deel van een omgevingsplan. Een staalkaart geeft een representatief deel (gebied of thema) van het omgevingsplan weer, binnen de daarvoor geldende wettelijke eisen op grond van de Omgevingswet. De staalkaarten geven inzicht in de nieuwe mogelijkheden die de systematiek van de Omgevingswet biedt en dienen ter inspiratie of als voorbeeld. Afgelopen periode zijn de gemeentelijke verordeningen voor kappen, inritten, voorwerpen op of aan de openbare weg en parkeerexcessen uit de model-APV vertaald in staalkaarten. Deze komen nog dit jaar online. Deze winter volgt ook de staalkaart voor 'bestaande woonwijk'.

Overgangsfase

De periode tussen de inwerkingtreding van de wet tot aan 2029 noemen we de overgangsfase. In deze fase moeten gemeenten het tijdelijk omgevingsplan omzetten in het omgevingsplan nieuwe stijl: een omgevingsplan dat voldoet aan alle regels van de Omgevingswet. De VNG ontwikkelt daarvoor de [werkwijzer Overgangsfase](#). Het biedt inzicht in de meest belangrijke aspecten die bij het maken van een omgevingsplan in de overgangsfase aan bod gaan komen. De werkwijzer wordt in de komende tijd stapsgewijs verder ontwikkeld. De werkwijzer wordt bovendien aangevuld en gewijzigd op basis van de laatste inzichten. Deze werkwijzer is ontwikkeld voor specialisten die met het omgevingsplan aan de slag gaan.

Ontwerp vragen

Voor de juristen die aan de slag gaan met het omgevingsplan is de online tool Ontwerp vragen ontwikkeld. In de [online tool ontwerp vragen](#) omgevingsplan wordt de gebruiker stap voor stap meegenomen door een aantal keuzes. Aan het einde van elke stap ziet de gebruiker of er een regel gesteld moet worden in het omgevingsplan of niet. Als er een regel gesteld kan worden, worden

voorbeeldregels gegeven. Ook wordt aangegeven in welk deel van het omgevingsplan de regel opgenomen moet worden. Deze 'tool' komt voort uit de ervaring van de VNG bij het maken van de staalkaarten, waaronder het ['casco voor het omgevingsplan'](#).

Bruidsschat

De bruidsschat is de enigszins mystieke naam voor 'algemene regels die van de rijksoverheid naar decentrale overheden worden overgeheveld met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze regels komen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan te staan per 1 januari 2021. Voor het komende halfjaar wordt verder gewerkt aan een stappenplan hoe gemeenten om kunnen gaan met de bruidsschat in het omgevingsplan.

Toepasbare regels voor topactiviteiten

Toepasbare regels zijn juridische regels, maar dan in 'gewone mensen-taal'. Gemeenten zetten hun juridische regels om naar toepasbare regels, die vervolgens voor initiatiefnemers zichtbaar worden in het DSO (via vragenbomen). Voor de topactiviteiten (de meest voorkomende activiteiten) ontwikkelen het Rijk en de VNG toepasbare regels. De VNG ontwikkelt voorbeeldregels en toepasbare regels voor de top 10 van meest voorkomende activiteiten, om te beginnen met de activiteiten kappen en dakkapel. Daarnaast worden voor de overige topactiviteiten toepasbare regels ontwikkeld. Deze worden beschikbaar gesteld. Die komt deze winter beschikbaar.

Wetgevingsupdates in 2020

In het voorjaar van 2019 heeft een wetgevingsupdate plaatsgevonden. In november van dit jaar heeft de VNG twee webinars georganiseerd over het ['voorbereiden op het omgevingsplan'](#) en over ['toepasbare regels'](#). In 2020 volgen weer Wetgevingsupdates bijeenkomsten zoals u gewend bent.

Leergang Omgevingsplan

Afgelopen periode hebben we de Leergang 'Het maken van een omgevingsplan' afgerond. Circa 24 gemeentelijke professionals zijn in zes dagen aan de slag gegaan met een plan van aanpak omgevingsplan, de overgangsfase en vaardigheden voor het maken van een plan. In 2020 zal de VNG Academie deze leergang nog twee keer aanbieden, startend in januari en rond de zomer. Deze leergang is bedoeld voor gemeenteambtenaren die op dit moment verordeningen schrijven (vaak juridische zaken), voor milieuprofessionals en juristen en beleidsmakers op het gebied van RO, parkeren, openbare ruimte en groen.

5. Dienstverlening, vergunningen en processen

Dienstverlening: de omgevingstafel

De Omgevingswet verkort in de meeste gevallen de doorlooptijd voor het verlenen van de complexe vergunning van 26 naar acht weken. Het is daarbij van belang dat gemeenten samen met hun ketenpartners een efficiënt (voor)overleg inrichten. Daarvoor is de omgevingstafel ontwikkeld. Een dialogmodel dat gemeenten en hun ketenpartners helpt om dit proces in te richten. De afgelopen maanden hebben in 14 regio's interbestuurlijke bijeenkomsten plaatsgevonden, waarbij gemeenten met ketenpartners hebben gewerkt aan het inrichten van het vooroverleg bij complexe vergunningen. Hierbij waren 450 deelnemers aanwezig.

Werkende processen (vanuit het dienstverleningsperspectief)

De Omgevingswet heeft een impact op de [gemeentelijke processen](#). Het instrumentarium moet op orde worden gebracht en daarbij moeten ook passende organisatorische veranderingen worden doorgevoerd. Er zijn voorbeelden van 'werkende' processen ontwikkeld voor het verkennen en begeleiden van initiatieven. Deze winter komen de 'werkende' processen beschikbaar voor het vergunningen proces, het toezicht- en handhavingproces, het wijzigen van de omgevingsvisie en het wijzigen van het omgevingsplan.

6. Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

De landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV) helpt om processen rondom het beleid en het gebruik van de leefomgeving in Nederland eenvoudiger, transparanter en efficiënter te maken. Op 1 januari 2021 moeten alle bevoegd gezagen zijn aangesloten op het DSO-LV. In 2020 kunnen gemeenten beginnen met aansluiten op de basisfunctionaliteit van het DSO-LV. De basisfunctionaliteit biedt een dienstverleningsniveau vergelijkbaar met het huidige. De uitbouw vergroot de maatschappelijke baten die met de invoering van de Omgevingswet worden nagestreefd en maakt een meer doelmatige uitvoering van de wet door de bevoegd gezagen mogelijk.

Ontwikkelingen DSO-LV sinds april 2019

- De tactische beheerorganisatie begint vorm te krijgen. In overleg wordt een overgangssituatie vormgegeven waarbij de tactische beheerorganisatie de regie over het beheer en de doorontwikkeling op zich gaat nemen.
- De basis voor de standaard overheidspublicaties (STOP) en de bijbehorende Toepassingsprofielen voor omgevingsbesluiten (TP) is in een eerste versie stabiel en implementeerbaar. Deze kan door leveranciers gebruikt worden om hun plansystemen aan te passen.
- Eind 2019 wordt een DSO-LV basisniveau opgeleverd. In 2020 vindt de doorontwikkeling en uitbouw van DSO-LV plaats.
- Elk kwartaal vindt er een DSO-dag plaats. Hier worden de laatste resultaten gedeeld die zijn geboekt bij de bouw van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en wordt er tijdens deelsessies kennis gedeeld met bevoegd gezagen.
- Vanaf juli 2019 tot en met het eerste kwartaal van 2020 kunnen gemeenten zelf oefenen met toepasbare regels. Dat kan in een oefenomgeving in de landelijke voorziening van het DSO. In de oefenomgeving kunnen gemeenten ervaring opdoen met het maken, verifiëren en publiceren van toepasbare regels.
- Er hebben meerdere masterclasses 'Verwerving omgevingswetsoftware door gemeenten' plaatsgevonden. Met deze masterclass ondersteunt de VNG gemeenten bij het verwerven van de omgevingswetsoftware. De vragen 'waarom', 'wat' en 'hoe' ten aanzien van het verwerven van de omgevingswetsoftware staan centraal.
- In juli is een [marktverkenning Omgevingswet software](#) uitgevoerd om het aanbod van leveranciers en producten inzichtelijk te maken. Deze marktverkenning geeft een beeld van het (toekomstige) aanbod van leveranciers van omgevingswetsoftware op de onderdelen VTH software, Plansoftware en Toepasbare Regels. Gemeenten kunnen de resultaten opvragen als input bij de voorbereiding op de Omgevingswet.

Prioriteiten 2020

- **Acceptatieproces**

In het eerste kwartaal van 2020 zal het interbestuurlijke acceptatieproces van DSO-LV plaatsvinden. Een goed doorlopen acceptatieproces, met inbreng van alle partijen, is van belang om een onderbouwd besluit over het bestuurlijk accepteren van DSO-LV kan worden genomen. In dit acceptatieproces worden (vertegenwoordigers van) betrokken.

- **Implementatie**

In 2020 zal de landelijke voorziening DSO (DSO-LV) in beheer gaan, conform het op 18 december 2018 gesloten akkoord. Dit is een belangrijke opmaat naar inwerkingtreding van de Omgevingswet per 2021. Het jaar 2020 is een voorbereidings-, oefen- en implementatiejaar voor bevoegd gezagen voor inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2021.

- **Aansluiting DSO-LV**

2020 zal in het teken staan van het op grote schaal initieel aansluiten door bevoegd gezagen op het DSO-LV. Gemeenten doen dit op basis van hun eigen ambitie, tempo en planning van de eigen softwareleverancier. Op dit moment wordt een strategie ontwikkeld om “filevorming” te voorkomen en in een zoveel mogelijk gecoördineerde stroom aan te kunnen sluiten. Daarbij willen wij wel zoveel mogelijk in de geest van de Omgevingswet blijven werken.

- **Gebruikersbetrokkenheid**

Voor de inbreng vanuit gemeenten is een grote gebruikersbetrokkenheid gewenst. Hiervoor zullen we een structurele voorziening organiseren: de gemeentelijke vraagorganisatie. We gaan daarbij zoveel mogelijk uit van al bestaande structuren en gremia.

- **Uitbouw**

De komende periode wordt er een start gemaakt met de uitbouw van DSO-LV richting het zgn. ambitieniveau 3. Het doel van de Uitbouw is om toe te groeien naar het gewenste dienstverleningsniveau, vanuit de basisvoorziening DSO-LV.

- **Samenwerkingsfunctionaliteit**

Onder de Omgevingswet is meer afstemming nodig tussen overheidslagen. Ondersteuning van het digitaal samenwerken van de bevoegde gezagen rond de planvorming en de afhandeling van aanvragen en meldingen bevordert verder de inzichtelijkheid, snelle besluitvorming en een integrale afweging voor en door alle bevoegd gezagen. In het najaar 2019 gaan we daarom verder het opstellen van Globale Architectuurschets (GAS) ter voorbereiding op het Plan Uitbouw DSO-LV.

- **Informatieproducten**

Informatieproducten lopen mee in de jaarlijkse actualisatie van de op te pakken elementen van Uitbouw om afstemming in het bredere verband van de Uitbouw te borgen. Vanuit de doelstellingen van de Omgevingswet is het van groot belang om te starten met het aansluiten van een aantal Informatieproducten. Daarom heeft elke koepel een prioriteiten top 5 opgesteld. Omdat deze Informatieproducten wel nog ontwikkeld moeten worden en moet worden nagegaan hoe de aansluiting op DSO-LV kan plaatsvinden, is het de verwachting dat de eerste aansluitingen in de praktijk niet eerder gerealiseerd zullen kunnen worden dan medio 2020.

- Stelselcatalogus

Om informatie in het DSO in samenhang en slim bevraagbaar te maken is het noodzakelijk dat begrippen geharmoniseerd zijn. Voor het gemeentelijk veld streven wij daarom naar zo veel mogelijk standaardisatie van veel gebruikte begrippen, die via de stelselcatalogus van DSO-LV gebruikt kunnen worden. In samenwerking met het Kadaster wordt ervoor gezorgd dat de stelselcatalogus gebruiksvriendelijk wordt en gereed wordt gemaakt. Er wordt een set van begrippenkaders ontwikkeld die gebruikt en toegepast kan worden bij Omgevingswet instrumenten, zoals het Omgevingsplan. Ook wordt verkend hoe de komende tijd de veelgebruikte begrippen, na bewezen nut in de praktijk, in een proces van standaardisering en bestuurlijke besluitvorming met bindend kunnen worden verklaard.

7. Tot slot – wat houdt u nu bezig

Ruim een jaar voor inwerkingtreding van de wet bent u ongetwijfeld druk bezig met de voorbereidingen. Hieronder noemen wij een aantal activiteiten waar u nu mee bezig zou moeten zijn:

- Uw gemeenteraad bereidt zich voor op de komst van de Omgevingswet.
- U bent zich aan het voorbereiden op het maken van het omgevingsplan en/of het wijzigen van het omgevingsplan van rechtswege.
- U heeft contact met uw ICT leveranciers over de aansluiting op het DSO.
- U bent in gesprek in de regio over samenwerking bij (complexe of meervoudige) initiatieven en/of vergunningaanvragen.
- U bent de processen in uw gemeentelijke organisatie waar nodig aan het aanpassen voor de Omgevingswet.
- U bent zich aan het oriënteren op het oefenen met het DSO.

Wilt u een volledig overzicht van de minimale eisen en een advies over de tijdsplanning? Kijk dan naar de [minimale eisen](#) en de [roadmap](#) die door de VNG zijn ontwikkeld.